

ZARZĄDZENIE NR 223a/2024
Burmistrza Gminy i Miasta Nisko

z dnia 14 sierpnia 2024 r.

w sprawie wprowadzenia „Standardów Ochrony Małoletnich ” w Urzędzie Gminy i Miasta w Nisku

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.), art. 22b pkt 2) i 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560, w związku z ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606)

§ 1. 1. Wprowadzam do stosowania przez wszystkich pracowników Urzędu Gminy i Miasta w Nisku Standardy Ochrony Małoletnich, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia.

2. Wprowadzam wersję skróconą Standardów Ochrony Małoletnich w Urzędzie Gminy i Miasta w Nisku, która stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 2. Zobowiązuję pracowników Urzędu Gminy i Miasta w Nisku - szczególnie w zakresie opieki nad małoletnimi podczas praktyk uczniowskich, wolontariatu, opieki nad Młodzieżową Radą Miejską Niska oraz podczas imprez kulturalnych i sportowych organizowanych przez Urząd Gminy i Miasta w Nisku - do zapoznania się z dokumentem i postępowania zgodnie z jego zapisami.

§ 3. Wyznaczam I Zastępcę Burmistrza Gminy i Miasta Nisko na koordynatora spraw związanych z wprowadzeniem i monitorowaniem Standardów Ochrony Małoletnich w Urzędzie Gminy i Miasta w Nisku oraz osobę odpowiedzialną do przyjmowania zgłoszeń w zakresie naruszenia praw małoletnich.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 15 sierpnia 2024 r.

BURMISTRZ

dr Konrad Krzyżak

Standardy Ochrony Małoletnich w Urzędzie Gminy i Miasta w Nisku

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Urzędu Gminy i Miasta w Nisku jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Pracownicy traktują małoletniego z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez nich wobec małoletniego przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy realizując te cele działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

Rozdział 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. Ilekroć mowa o:

- 1) Urzędzie należy przez to rozumieć Urząd Gminy i Miasta w Nisku;
- 2) Burmistrzu należy przez to rozumieć Burmistrza Gminy i Miasta Nisku;
- 3) I Zastępcy Burmistrza należy przez to rozumieć I Zastępcę Burmistrza Gminy i Miasta Nisku;
- 4) małoletnim należy przez to rozumieć małoletniego do ukończenia 18 roku życia, w stosunku do którego Urząd Gminy i Miasta w Nisku jest organizatorem działalności określonej w art. 22b pkt 2) ustawy;
- 5) krzywdzeniu małoletniego należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniechanie;
- 6) pracownikowi należy przez to rozumieć każdego pracownika Urzędu Gminy i Miasta w Nisku bez względu na formę zatrudnienia (umowę o pracę, umowa zlecenie itp.), współpracownika, stażystę, wolontariusza, praktykanta lub inną osobę, która z racji pełnionej funkcji lub zadań w urzędzie ma kontakt z dziećmi;
- 7) rodzicu rozumie się przez to również opiekuna prawnego oraz inną osobę, której sąd powierzył sprawowanie opieki nad małoletnim;
- 8) opiekunie małoletniego należy przez to rozumieć opiekuna prawnego, w rozumieniu art. 145-177 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 9) wolontariuszu należy przez to rozumieć wyłącznie osobę w wieku powyżej 13 roku życia, przy czym umowa z wolontariuszem w wieku poniżej 18 roku życia zawiera się za uprzednią zgodą jego rodzica/opiekuna.

§ 2. 1. Standardy ochrony małoletnich to zasady dotyczące zabezpieczenia małoletnich przed wszelkimi formami krzywdzenia.

2. Standardy ochrony małoletnich, zwanych dalej Standardami określają:

- 1) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
- 2) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadomienie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”;
- 3) zasady przeglądu i aktualizacji Standardów;
- 4) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników do stosowania standardów zasady przygotowania tych pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
- 5) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi;

- 6) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;
- 7) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego;
- 8) wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone;
- 9) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet;
- 10) procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie;
- 11) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

3. W standardach ochrony małoletnich uwzględnia się sytuację małoletnich z niepełnosprawnością oraz małoletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Rozdział 2.

Zasady bezpiecznej relacji małoletni - pracownik

§ 3. 1 Pracownicy traktują małoletnich z szacunkiem oraz uwzględniają ich godność i indywidualne potrzeby.

2. Pracownicy traktują małoletnich równo bez względu na ich płeć, sprawność lub niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.

3. Małoletni mają obowiązek m.in.:

- 1) przestrzegać zasad dotyczących sposobu zachowania, w tym zasad bezpieczeństwa;
- 2) słuchać i reagować na polecenia pracowników;
- 3) szanować mienie, zachowywać porządek i czystość;
- 4) szanować prawa innych;
- 5) akceptować wzajemną indywidualność;
- 6) przestrzegać zasad opuszczania miejsca bez zgody pracowników;
- 7) informować o oczekiwaniach, potrzebach, problemach i niebezpieczeństwach.

4. Komunikaty bądź działania pracowników wobec małoletnich są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich.

5. W komunikacji z małoletnimi pracownicy zachowują cierpliwość i szacunek.

6. Pracownicy powinni zapewnić małoletnich, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć pracownikom.

7. Pracownicy szanują prawo małoletniego do prywatności.

8. Pracownikom nie wolno:

- 1) utrzymywać wizerunku małoletnich dla potrzeb prywatnych (np. filmować, nagrywać głos, fotografować).
- 2) proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani innych używek (m.in. narkotyków, tzw. dopalaczy) nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności małoletnich;
- 3) wchodzić w relacje jakichkolwiek zależności wobec małoletniego lub jego opiekunów;
- 4) stosować działań przemocowych wobec małoletniego.

9. Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowany i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu jeśli:

- 1) jest odpowiedzią na potrzeby małoletniego w danym momencie np. ze względu na strach, smutek, tęsknotę itp.;
- 2) jest ochroną przed upadkiem, atakiem lub inną szczególną sytuacją np. w sytuacji napadu złości i fizycznej agresji oraz zachowań zagrażających małoletniemu lub innym małoletnim;

3) jest sposobem na realizację zaleceń wynikających z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

10. Kontakt pracowników z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów opiekuńczych lub wychowawczych.

Rozdział 3.

Zasady i procedury podejmowania interwencji i składania zawiadomień

§ 4. 1. Pracownicy w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na dobrostan małoletniego oraz czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.

2. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, pracownicy mają obowiązek:

- 1) wezwać pogotowie, jeśli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała wymagające interwencji medycznej;
- 2) poinformować Burmistrza lub I Zastępcę Burmistrza o zdarzeniu lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego;
- 3) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego.

3. Burmistrz lub I Zastępca Burmistrza informuje rodziców/opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji - prokuratury, policji, sądu rodzinnego, ośrodka pomocy społecznej bądź przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego w celu uruchomienia procedury „Niebieskiej Karty” - w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji.

4. Po poinformowaniu rodziców/opiekunów o ww. czynnościach, Burmistrz lub I Zastępca Burmistrza składa zawiadomienie do odpowiedniej instytucji, o której mowa w ust. 3.

5. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec małoletniego przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego Burmistrz lub I Zastępca Burmistrza składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury.

6. W przypadku każdej interwencji związanej z krzywdzeniem małoletniego, pracownicy mają obowiązek zachować tajemnicę, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział 4.

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów oraz zasady ich udostępniania

§ 5. 1. Wdrażanie działań dotyczących Standardów Ochrony Małoletnich podlega okresowej analizie i w miarę potrzeb modyfikacji.

2. I Zastępca Burmistrza, co najmniej raz na dwa lata, dokonuje oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb, zgodności z przepisami oraz proponuje konieczne zmiany.

3. W ramach oceny dokonywana jest analiza poziomu realizacji Standardów.

4. Z przeprowadzonej oceny sporządza się pisemny protokół.

§ 6. 1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzaniem Standardów są udostępniane pracownikom przed rozpoczęciem wykonywania zadań lub w terminie 30 dni od dnia ich rozpoczęcia.

2. Pracownicy potwierdzają pisemnie zapoznanie się z ww. dokumentami podpisując oświadczenie, którego formularz stanowi załącznik nr 1 do Standardów.

3. Małoletni oraz ich opiekunowie zapoznają się z procedurami i dokumentami związanymi z wprowadzeniem Standardów, przed skorzystaniem z usług urzędu lub w terminie 30 dni od dnia jej rozpoczęcia, w trybie, o którym mowa w § 7.

4. Opiekun Młodzieżowej Rady Miejskiej w Nisku, opiekun praktykanta oraz inne osoby zajmujące się małoletnimi potwierdzają pisemnie zapoznanie się z ww. dokumentami na formularzu stanowiącym załącznik nr 1 do Standardów.

§ 7. Procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem Standardów udostępnione są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy i Miasta Nisko, stronie internetowej urzędu oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu.

Rozdział 5.

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników i przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach lub udzielenie wsparcia

§ 8. 1. Za przygotowanie pracowników do stosowania standardów oraz zasad i procedur opisanych w „Standardach ochrony małoletnich” odpowiedzialny jest Kierownik Referatu Organizacji i Kadr, który odpowiada także za nadzór nad realizacją zasad i procedur, w tym działania interwencyjne.

2. Kierownik Referatu Organizacji i Kadr realizuje m.in. następujące zadania:

- 1) przekazuje do zapoznania pracownikom Standardy Ochrony Małoletnich w Urzędzie Gminy i Miasta w Nisku;
- 2) koordynuje kompletność zebranych przez wyznaczonego pracownika Referatu Organizacji i Kadr Urzędu indywidualnych oświadczeń o zapoznaniu i stosowaniu zapisów „Standardów ochrony małoletnich”;
- 3) przyjmuje zgłoszenia o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego i podejmuje działania interwencyjne;
- 4) prowadzi niezbędną dokumentację np. kartę interwencji, zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 2 do Standardów;
- 5) opracowuje plan wsparcia małoletniego;
- 6) nadzoruje prowadzenie przez wyznaczonego pracownika Referatu Organizacji i Kadr rejestru ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego oraz interwencji, zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do Standardów.

3. Plan wsparcia małoletniego obejmuje różne formy pomocy, w tym prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną.

4. Celem planu wsparcia jest przede wszystkim:

- 1) zainicjowanie działań interwencyjnych, jeśli istnieje taka konieczność;
- 2) współpraca z rodzicami, opiekunami w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu pomocy;
- 3) diagnoza, czy konieczne jest podjęcie działań prawnych;

5. Dokumentacja dotycząca incydentów przechowywana jest w Referacie Organizacji i Kadr Urzędu..

Rozdział 6.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

§ 9. 1. Małoletni mają obowiązek odnosić się z szacunkiem do innych małoletnich, dbać o bezpieczeństwo własne i innych oraz szanować cudzą własność.

2. Małoletni mają obowiązek informowania pracowników o wszelkich formach agresji i przemocy fizycznej, słownej i psychicznej.

3. Małoletni powinni, w miarę możliwości, zapobiegać agresji i wandalizmowi oraz w miarę możliwości, wspierać osoby dotknięte przemocą.

4. Małoletnim nie wolno posiadać żadnej broni, noży i innych ostrych narzędzi oraz substancji zabronionych (np. papierosów i e-papierosów, alkoholu, substancji psychoaktywnych, napojów energetycznych).

5. Małoletnim nie wolno utrzymywać wizerunku ani nagrywać innych osób.

6. W relacjach między małoletnimi niedozwolone jest stosowanie agresji fizycznej, siłowej i psychicznej a w szczególności: wszelkich form bicia, popychania, uderzania, zastraszania, niszczenia cudzego mienia, grożenia, wyśmiewania, obrażania, wyzywania, rozpowszechniania plotek i obraźliwych informacji, używania wulgaryzmów, wyłudzenia, kradzieży, szykanowania i znęcania się.

Rozdział 7.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

§ 10. Urząd nie zapewnia małoletnim dostępu do Internetu w czasie praktyk uczniowskich odbywania wolontariatu i spotkań Młodzieżowej Rady Miejskiej Niska oraz w czasie innych imprez organizowanych przez Urząd, za wyjątkiem sytuacji, kiedy jest to konieczne ze względu na wykonywane zadania w Urzędzie.

Rozdział 8.

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§ 11. 1. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez osoby dorosłe, niebędące rodzicami, przez innego małoletniego, przez rodzica/ów lub opiekuna/ów należy:

- 1) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- 2) powiadomić Burmistrza lub I Zastępcę Burmistrza o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego;
- 3) dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego oraz interwencji,

a dodatkowo, w przypadku konieczności:

- 4) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi małoletniego uwikłanego w przemoc;
- 5) powiadomić o możliwości wsparcia psychologicznego;
- 6) przeprowadzić z podejrzanym rodzicem/opiekunem „rozmowę interwencyjną” i poinformować go o dalszych krokach.

2. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji o krzywdzeniu małoletniego każdorazowo należy wypełnić Kartę interwencji, która stanowi załącznik nr 2 do Standardów.

OŚWIADCZENIE
O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH
W URZĘDZIE GMINY I MIASTA W NISKU

Załącznik Nr 1 do Załącznika Nr 1

Nisko, dnia.....

Imię i nazwisko rodzica/opiekuna/pracownika

Imię i nazwisko małoletniego

Ja, niżej podpisana/ny
rodzic/opiekun/...../pracownik.....
(forma zatrudnienia - np. umowa o pracę, umowa zlecenie, stażysta itp.) oświadczam, iż w całości
zapoznałam/em się z dokumentem, „Standardy ochrony małoletnich w Urzędzie Gminy i Miasta w
Nisku” i zobowiązuje się do przestrzegania ustalonych standardów oraz stosowania zasad i procedur.

(podpis)

KARTA INTERWENCJI

1. Numer karty/ rok
2. Data założenia karty
3. Imię i nazwisko dziecka
4. Data urodzenia dziecka
5. Adres zamieszkania dziecka
6. Przyczyna interwencji, forma krzywdzenia:

7. Osoba zawiadamiająca o krzywdzeniu dziecka:

8. Data i opis podjętych działań:

9. Spotkanie z rodzicem/ opiekunem małoletniego:

Data	Opis spotkania	Podpis osób uczestniczących w spotkaniu

10. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe):

1) zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

2) inny rodzaj interwencji. Jaki?

.....

.....

11. Dane dotyczące zawiadomienia:

Data	Nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję

12. Wyniki interwencji (działania organów, jeżeli Urząd uzyskał informację o wynikach):

Data	Nazwa organu	Podjęte działania

.....

(podpis osoby sporządzającej)

Standardy ochrony małoletnich

WERSJA SKRÓCONA DLA MAŁOLETNIICH

Przemoc i krzywdzenie są niestety częste i zdarzają się zarówno w rodzinach, szkołach, jak i innych miejscach, w których zdarza Ci się przebywać. Możesz doświadczyć tych zjawisk także w przestrzeni internetowej, np. podczas zajęć, komunikacji z innymi lub gry.

Dla nas **nadrzędną wartością jest to, żeby zapewnić Ci bezpieczny rozwój**, a w tym celu wprowadziliśmy Standardy Ochrony Małoletnich, które są dla nas nie tylko obowiązkiem zawartym w ustawie, ale także drogowskazem relacji i budowania przyjaznej przestrzeni dla Ciebie.

Poznaj nas lepiej i zapoznaj się z naszymi najważniejszymi wartościami. A jeśli chciałbyś coś do nich dodać, daj nam znać! Jesteśmy otwarci na Twoje propozycje, bo to Ty i Twoja unikatowość pozwala nam na ciągły rozwój.

Krótko, ale na temat!

1. TWOJE BEZPIECZEŃSTWO - NASZ PRIORYTET

Chcemy ochronić Cię przed różnymi formami krzywdzenia, w tym agresji fizycznej i psychicznej.

2. PRZEMOC? NIE MA MOWY!

Jeśli doświadczysz sytuacji, w której ktoś Cię skrzywdzi, upokorzy lub będzie Ci przykro lub wiesz, że ktoś inny ma z tym problem, zgłoś to do swojego rodzica/opiekuna/nauczyciela. Możesz to zrobić także osobiście/telefonicznie lub mailowo. Nie musisz się podpisywać, ale będzie nam wtedy łatwiej pozyskać więcej szczegółów o danej sytuacji. Każde takie zgłoszenie potraktujemy poważnie i przeanalizujemy.

Jesteśmy różni, ale każdy z nas jest wyjątkowy. Różnorodność pozwala nam uczyć się nie tylko od nauczyciela, ale też od innych.

My także cały czas uczymy się od Ciebie, a obserwowanie Twojego rozwoju i nauka nowych umiejętności to prawdziwa przyjemność.

Jeśli kogoś nie rozumiesz, zadaj dodatkowe pytania lub poproś o powtórzenie.

Masz prawo do wyrażania swojej potrzeby, ale agresja, przerywanie, czy zagłuszanie nie jest sposobem na rozwiązanie problemu.

5. ZDJĘCIA - MASZ PRAWO DO DECYZJI

Dbamy o Twoją prywatność, dlatego jeśli nie chcesz być na zdjęciach, masz prawo powiedzieć NIE.

Szanujemy Twoje prawo do odmowy i nie stosujemy żadnych sankcji. Nie czuj się też w żaden sposób gorszy.

Niestety, czasami możesz trafić na strony, które nie są dla Ciebie odpowiednie lub na których możesz zobaczyć przemoc lub agresję.

Przełącz to swoim rodzicom lub nam.

A czy wiesz, że średni wiek gracza w Polsce to AŻ 30 lat? Ty masz dużo mniej, ale pamiętaj, że czasami osoby kłamią i podają informacje, które nie są prawdziwe, dlatego nawet w grach lub grupach, nie podawaj wielu szczegółów na swój temat, w tym adresu zamieszkania czy nr telefonu.

7. BEZPIECZNA PRZESTRZEŃ

Czasami ktoś może także „ukraść” konto w medium społecznościowym - np. na Facebooku innej osobie, dlatego nie przyjmuj zaproszeń od osób, których nie znasz i nigdy ich nie widziałeś na żywo.

Nie wysyłaj też smsów na numery, których nie znasz.

My również nie będziemy się z Tobą kontaktować z naszych prywatnych profili na Facebooku czy Instagramie.

Nie będziemy też dzwonić z prośbą o spotkanie w miejscu innym niż to, do którego zwykle uczęszczasz i o którym wiedzą Twoi rodzice.

Jeśli otrzymasz od nas niepokojącą Cię informację, zgłoś ją rodzicom / opiekunom lub nam mailowo/telefonicznie.

Wyjaśnimy sytuację i poinformujemy Cię o rozwiązaniu.

8. MASZ PRAWO WIEDZIEĆ

Masz prawo wiedzieć co robimy, żeby Cię chronić.

Pełną wersję Standardów ochrony dzieci możesz znaleźć w naszym Urzędzie lub na stronie internetowej.

9. MASZ PRAWO KORZYSTAĆ ZE WSPARCIA

Czasem każdy z nas ma gorszy dzień i w pełni to rozumiemy, ale jeśli coś złego dzieje się u Ciebie (lub w Twojej rodzinie, otoczeniu) albo po prostu potrzebujesz z kimś porozmawiać, możesz dać nam znać lub możesz zadzwonić pod te numery:

116 111 - Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży;

800 12 12 12 - Dziecięcy telefon zaufania, prowadzony przez Rzecznika Praw Dziecka

Osoby, które tam pracują, udzielą Ci wielu przydatnych wskazówek i pomogą rozwiązać Twoje problemy.

A jeśli będziesz obawiać się o swoje zdrowie lub życie, zadzwoń do Policję pod nr alarmowy: **112**.

Gdziekolwiek jesteś i gdziekolwiek to czytasz - pamiętaj, że jesteś osobą, która zasługuje na bezpieczny rozwój!